

**ПОСТІЙНО ДІЮЧА АДМІНІСТРАТИВНА КОЛЕГІЯ
АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ
З РОЗГЛЯДУ СКАРГ ПРО ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА
У СФЕРІ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ**

вул. Урицького, 45, м. Київ-35, 03680, тел.: (044) 594-64-12, факс: (044) 520-10-42
<http://www.amc.gov.ua>, код ЄДРПОУ 00032767

№ 1637-р/пк-ск від 17.09.2015

вих. лист від

№

Приватне підприємство
"ВАГРА"
вул. Інтернаціональна, 90, кв. 4,
м. Павлоград, Дніпропетровська обл.,
51400

Відділ освіти Бахмацької районної
державної адміністрації
Чернігівської області
вул. Жовтнева, 42, м. Бахмач,
Чернігівська обл., 16500

Уповноважений орган з питань
державних закупівель

Державна казначейська служба
України

РІШЕННЯ

Постійно діюча адміністративна колегія Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері державних закупівель, розглянувши скаргу приватного підприємства "ВАГРА" (надалі – Скаржник, ПП "ВАГРА") від 17.08.2015 № 15 (zareestrovanu в Комітеті 18.08.2015 за № 8-20/2436-ДЗ) (надалі – Скарга) щодо встановлення Відділом освіти Бахмацької районної державної адміністрації Чернігівської області (надалі – Замовник) дискримінаційних вимог у документації конкурсних торгів на закупівлю – "код 05.10.1. Вугілля кам'яне" [оголошення № 167453, оприлюднене на веб-порталі Уповноваженого органу, бюлетень від 22.07.2015 № 298 (22.07.2015)] (надалі – Процедура закупівлі),

ВСТАНОВИЛА:

Скаржник повідомляє про встановлення Замовником дискримінаційних вимог у документації конкурсних торгів та просить, зокрема:

- прийняти Скаргу до розгляду;
- призупинити Процедуру закупівлі;
- зобов'язати Замовника усунути дискримінаційні вимоги у документації конкурсних торгів.

Рішенням Колегії від 19.08.2015 № 1419-р/пк-ск Скарга була прийнята до розгляду та призупинена Процедура закупівлі на строк до винесення рішення за Скаргою.

У відповідь на запит Колегії від 19.08.2015 № 20-29.2/06-3216-дз Замовник листом від 25.08.2015 № 01-24/1043 надав копії документів та пояснення щодо проведення ним Процедури закупівлі.

У ході розгляду наданих Замовником документів, які стосуються проведення ним Процедури закупівлі, Колегією встановлено наступне.

1. ПП "ВАГРА" у Скарзі повідомило, що відповідно до документації конкурсних торгів учасник повинні надати копію сертифікату генетичних, технологічних та якісних характеристик.

Як зазначає Скаржник, в іншому пункті документації конкурсних торгів визначено, що копії документів, що надаються у складі пропозиції конкурсних торгів, повинні бути завірені "мокром" печаткою тієї організації, на ім'я якої вони видані або нотаріально, якщо інше не оговорено в цій документації конкурсних торгів.

На думку Скаржника, вказана вимога є дискримінаційною, оскільки обмежує коло учасників лише виробниками або учасниками, які мають договірні відносини безпосередньо з виробником.

За інформацією Скаржника, сертифікат генетичних, технологічних та якісних характеристик вугілля видається виробнику і він може завірити своєю печаткою тільки першу копію даного документа і видати його покупцеві. Під час подальшого продажу цього вугілля продавець надає копію вказаного сертифіката, завірену вже своєю печаткою.

Як зазначає Скаржник, якщо учасник купує вугілля не у виробника, а у посередника (як, наприклад, Скаржник), то він не зможе виконати вказану вимогу документації конкурсних торгів.

Скаржник просить зобов'язати Замовника усунути вказану дискримінаційну вимогу.

Замовник з цього питання повідомив, що вказана вимога не є дискримінаційною, оскільки завіряти копії документів має право тільки власник оригіналу цього документа або нотаріус, в іншому випадку виникає сумнів, що копія документу відповідає оригіналу, якщо продавець такої самої копії сам не бачив оригінала такого документа.

У ході розгляду зазначеного питання Колегія встановила наступне.

Відповідно до пункту 2 розділу III документації конкурсних торгів пропозиція конкурсних торгів, яка подається учасником Процедури закупівлі, повинна складатися, зокрема, з документального підтвердження відповідності пропозиції конкурсних торгів учасника до документації конкурсних торгів, згідно з пунктом 7 розділу 3 цієї документації конкурсних торгів (додаток 3 до цієї документації конкурсних торгів).

Додатком 3 документації конкурсних торгів визначено, зокрема, що інформація про відповідність запропонованого товару технічним вимогам повинна бути підтверджена копією дійсного сертифікату генетичних, технологічних та якісних характеристик на вугілля (подається у складі пропозиції конкурсних торгів учасника).

Пунктом 2 розділу III документації конкурсних торгів визначено, зокрема, що копії документів, що надаються у складі пропозиції конкурсних торгів, повинні бути завірені "мокром" печаткою тієї організації, на ім'я якої вони видані або нотаріально, якщо інше не оговорено в цій документації конкурсних торгів.

Отже, вказаний вище сертифікат повинен бути завіреним мокром печаткою виробника або завіреним нотаріально.

Згідно з пунктом 10 статті 34 Закону України "Про нотаріат" нотаріуси засвідчують вірність копій (фотокопій) документів і виписок з них.

Статтею 75 Закону України "Про нотаріат" визначено, що нотаріуси, посадові особи органів місцевого самоврядування, які вчиняють нотаріальні дії, засвідчують вірність копій документів, виданих підприємствами, установами і організаціями за умови, що ці документи не суперечать законові, мають юридичне значення і засвідчення вірності їх копій не заборонено законом.

Відповідно до статті 76 Закону України "Про нотаріат" вірність копії з копії документа може бути засвідчена нотаріусом, посадовою особою органу місцевого самоврядування, якщо вірність копії засвідчена в нотаріальному порядку або якщо ця копія видана підприємством, установою, організацією, що видала оригінал документа. В останньому випадку копія документа повинна бути викладена на бланку даного підприємства, установи, організації з відміткою про те, що оригінал документа знаходиться на даному підприємстві, в установі, організації.

Крім цього, відповідно до пункту 3 глави 8 Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, затвердженого наказом Міністерства юстиції України 22.02.2012 № 296/5, не приймаються порвані документи та документи, викладені на двох і більше окремих аркушах, якщо аркуші не з'єднані у спосіб, що унеможливує їх роз'єднання без порушення цілісності, не пронумеровані і не скріплені підписом відповідної посадової особи та печаткою юридичної особи (у разі наявності), яка видала документ.

Статтею 19 Закону України "Про нотаріат" передбачено, що за вчинення нотаріальних дій державні нотаріуси справляють державне мито у розмірах, встановлених чинним законодавством.

За надання державними нотаріусами додаткових послуг правового характеру, які не пов'язані із вчинюваними нотаріальними діями, а також технічного характеру справляється окрема плата у розмірах, що встановлюються Головним управлінням юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, головними управліннями юстиції в областях, містах Києві та Севастополі. Кошти, одержані від надання таких додаткових послуг, спрямовуються до Державного бюджету України.

Стаття 31 вищезазначеного Закону передбачає, що приватні нотаріуси за вчинення нотаріальних дій справляють плату, розмір якої визначається за домовленістю між нотаріусом та громадянином або юридичною особою.

Оплата додаткових послуг правового характеру, що надаються приватними нотаріусами і не належать до вчинюваної нотаріальної дії, провадиться за домовленістю сторін.

Враховуючи викладене вище, встановлення Замовником у Документації вказаної вище вимоги позбавляє можливості потенційних учасників Процедури закупівлі, що мають вказані вище документи, яку не відповідають пункту 3 глави 8 Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, затвердженого наказом Міністерства юстиції України 22.02.2012 № 296/5, подати свої пропозиції конкурсних торгів.

Крім цього, встановлення Замовником у Документації вимоги щодо необхідності нотаріального посвідчення вказаних вище документів покладає на учасників Процедури закупівлі додаткові матеріальні витрати, що може призвести до здороження предмета закупівлі, що є порушенням принципу здійснення закупівель, визначеного статтею 3 Закону, а саме – максимальна економія та ефективність.

Вимога щодо необхідності завіряння, сертифікату, генетичних технологічних та якісних характеристик мокрою печаткою тієї організації, на ім'я якої він виданий, обмежує коло потенційних учасників Процедури закупівлі, у тому числі Скаржника, лише виробниками або учасниками, які співпрацюють безпосередньо з виробником, що є порушенням принципу здійснення закупівель, визначеного статтею 3 Закону, а саме – недискримінація учасників.

Замовник не обґрунтував необхідність встановлення у документації конкурсних торгів зазначеної вище вимоги.

Дії Замовника в частині встановлення у документації конкурсних торгів вимоги стосовно того, що вказаний вище сертифікат повинен бути завірений мокрою печаткою тієї організації, на ім'я якої він виданий або нотаріально обмежує коло учасників Процедури

закупівлі та може позбавити можливості суб'єктів господарювання, у тому числі, Скаржника, які не є виробниками вугілля або не мають відносин із безпосереднім виробником вугілля, подати свої пропозиції конкурсних торгів, порушують вимоги частини третьої статті 22 Закону та принципи здійснення закупівель, визначені статтею 3 Закону, а саме – максимальна економія та ефективність, недискримінація учасників.

Враховуючи викладене, Замовник має внести зміни до документації конкурсних торгів в цій частині.

2. ПП "ВАГРА" у Скарзі повідомило, що відповідно до документації конкурсних торгів учасник повинен надати гарантійний лист на запропонований товар, що під час його транспортування, виробництва тощо повинні застосовуватися заходи із захисту довкілля.

Як зазначає Скаржник, ПП "ВАГРА" не є виробником вугілля та не має ніякого відношення до процесу виробництва і надавши такого листа, учасник фактично здійснює підробку документа, за що передбачена кримінальна відповідальність.

Замовник з цього питання повідомив, що якщо учасник є виробником товару або не є виробником товару, то він повинен надати гарантійний лист, що запропонований товар під час його транспортування, виробництва будуть застосовуватися заходи із захисту довкілля.

У ході розгляду зазначеного питання Колегія встановила наступне.

Додатком 3 документації конкурсних торгів визначено, зокрема, що на запропонований товар під час його транспортування, виробництва, тощо повинні застосовувати заходи із захисту довкілля, передбачені законодавством України, про що учасником має бути подано відповідний гарантійний лист у складі пропозиції конкурсних торгів.

Відповідно до пункту 3 частини другої статті 22 Закону документація конкурсних торгів повинна містити технічні, якісні характеристики предмета закупівлі, які повинні передбачати необхідність застосування заходів із захисту довкілля.

Скаржник не довів, яким чином встановлення зазначеної вище вимоги у документації конкурсних торгів порушують його права та законні інтереси та перешкоджає взяти участь у Процедурі закупівлі.

Таким чином, у Колегії відсутні підстави для задоволення Скарги в цій частині.

3. ПП "ВАГРА" у Скарзі повідомило, що відповідно до документації конкурсних торгів учасник повинен надати платіжне доручення (квитанцію тощо), яке має бути оформлено згідно з вимогами законодавства і підтверджує перерахування коштів в якості грошового забезпечення (покриття) банківської гарантії.

На думку Скаржника, вказана вимога документації конкурсних торгів є незаконною та дискримінаційною, оскільки банківська гарантія видається банком не тільки під забезпечення власними коштами, але й під заставу депозиту, рухомого майна, під інше забезпечення (товар в обороті тощо).

У ході ознайомлення із зазначеним питанням Колегія встановила наступне.

Вісімнадцятого серпня 2015 року на адресу Колегії надійшла скарга ПП "МІЖРАЙПАЛИВО" від 18.08.2015 № 23 (zareestrovana в Комітеті 18.08.2015 за № 8-20/2434-ДЗ) щодо встановлення Замовником дискримінаційних вимог у документації конкурсних торгів Процедури закупівлі.

ПП "МІЖРАЙПАЛИВО" у своїй скарзі від 18.08.2015 № 23 зазначило, зокрема, що жодної вимоги щодо надання у складі пропозиції конкурсних торгів платіжного доручення або квитанції, що підтверджують перерахування коштів в якості грошового забезпечення (покриття) банківської гарантії, Закон не передбачає.

ПП "МІЖРАЙПАЛИВО" просить зобов'язати Замовника привести документацію конкурсних торгів відповідно до вимог Закону та постанови Правління Національного банку

України від 15.12.2004 № 329 "Про затвердження Положення про порядок здійснення банками операцій за гарантіями в національній та іноземних валютах".

Рішенням Колегії від 17.09.2015 № 1636-р/пк-ск було припинено розгляд скарги ПП "МІЖРАЙПАЛИВО" від 18.08.2015 № 23 в цій частині у зв'язку тим, що Замовник визнав та усунув порушення, зазначені у скарзі від 18.08.2015 № 23, про що надав документальне підтвердження.

Таким чином, інформація, наведена у цьому пункті Скарги, стосується тих самих порушень, в тій самій процедурі закупівлі і тих самих підстав, які вже були предметом розгляду органу оскарження і щодо яких органом оскарження було прийнято відповідне рішення.

Згідно із абзацами першим та другим частини шостої статті 18 Закону України "Про здійснення державних закупівель" (надалі – Закон) орган оскарження залишає скаргу без розгляду у разі, якщо, зокрема, суб'єкт оскарження подає скаргу щодо того самого порушення, у тій самій процедурі закупівлі і з тих самих підстав, які вже були предметом розгляду органу оскарження і щодо яких органом оскарження було прийнято відповідне рішення.

Відповідно до абзаців першого та другого частини сьомої статті 18 Закону орган оскарження приймає рішення про припинення розгляду скарги в разі, якщо обставини, зазначені в абзацах другому - п'ятому частини шостої цієї статті, встановлені органом оскарження після прийняття скарги до розгляду.

Таким чином, Колегія припиняє розгляд Скарги в цій частині.

4. ПП "ВАГРА" у Скарзі повідомило, що Замовник планує закупити, зокрема, вугілля марки Г/Ж 13-100.

Як зазначає Скаржник, в природі не існує так званих змішаних марок. Суміш марок виробляється штучно на вуглепереробних підприємствах.

За інформацією Скаржника, в ніяких нормативно-правових документах (обов'язкових для всіх суб'єктів господарювання) не зазначено, як саме утворюється вугілля марки Г/Ж.

Скаржник просить зобов'язати Замовника використовувати будь-яке інше вугілля, але щоб воно відповідало вимогам ДСТУ 3472-96.

Замовник з цього питання повідомив, що марка вугілля Г/Ж 13-100 існує.

У ході розгляду зазначеного питання Колегія встановила наступне.

Згідно з додатком 3 документації конкурсних торгів Замовник планує закупити, зокрема, вугілля марки Г/Ж 13-100.

Колегією був направлений запит від 14.05.2015 № 20-29.1/04-1533-дз до Міністерства енергетики та вугільної промисловості України про надання інформації стосовно марки вугілля Г/Ж з розміром кусків 13-100. У відповідь на запит Колегії державне підприємство "Вугілля України" листом від 21.05.2015 № 0912/09 повідомило наступне: "інформуємо, що якісні показники вугілля марок, вказаних у контексті запиту, визначені національним стандартом України ДСТУ 7146: 2010 "Вугілля кам'яне та антрацит для побутових потреб", який поширюється на кам'яне вугілля, антрацит та продукти їх перероблення, що використовують для побутових потреб".

Враховуючи інформацію, що надало державне підприємство "Вугілля України", у Колегії відсутні підстави для задоволення Скарги в цій частині.

5. ПП "ВАГРА" у Скарзі повідомило, що Замовник під час визначення технічних та якісних характеристик товару повинен керуватися існуючими міжнародними або національними стандартами.

За інформації Скаржника, жодним стандартом не визначена така марка вугілля, як Г/Ж. Оскільки існування такої марки вугілля, як Г/Ж з розмірами кусків 13-100 не передбачена ні ДСТУ 7146:2010, ні ГОСТ 19242, то неможливо визначити, які саме якісні характеристики встановлені для цієї марки вугілля.

Замовник з цього питання пояснень не надав.

У ході розгляду зазначеного питання Колегія встановила наступне.

Згідно з додатком 3 документації конкурсних торгів Замовник планує закупити, зокрема, вугілля марки Г/Ж 13-100: зольність – не більше 24,0 %, загальна волога – не більше 12,0 %.

Національним стандартом України ДСТУ 7146-2010 (надалі – Стандарт) передбачене використання для побутових потреб вугілля марок Д, ДГ, Г, П, А та Ж згідно з ДСТУ 3472 Донецького та Львівсько-Волинського басейну, з розмірами кусків згідно з ГОСТ 19242, а також вугілля, що імпортують, якщо воно за класифікаційними показниками відповідає ДСТУ 3472, а за розміром кусків (крім 6-100 мм) – ГОСТ 19242.

Відповідно до підпункту 3.3 пункту 3 Стандарту "за якісними, технологічними та фізико-механічними показниками вугілля повинно відповідати вимогам, зазначеним у таблиці 1".

Згідно зі Стандартом до вугілля марки Г з розміром кусків 13-100 мм встановлені наступні вимоги:

- зольність на сухий стан палива повинна становити не більше, ніж 14 % (24 % для вугілля з Львівсько-Волинського басейну);
- загальна волога на робочий стан палива – не більше, ніж 12 % (8 % для вугілля з Львівсько-Волинського басейну)

Згідно зі Стандартом до вугілля марки Ж з розміром кусків 13-100 мм встановлені наступні вимоги:

- зольність на сухий стан палива повинна становити не більше, ніж 14 % (24 % для вугілля з Львівсько-Волинського басейну);
- загальна волога на робочий стан палива – не більше, ніж 12 % (8 % для вугілля з Львівсько-Волинського басейну).

Враховуючи викладене, параметри до вугілля не порушують вимоги Стандарту щодо показників зольності та вологості.

Таким чином, у Колегії відсутні підстави для задоволення Скарги в цій частині.

6. ПП "ВАГРА" у Скарзі, для правильного формування відпускної ціни, просить зобов'язати Замовника вказати відсоткове співвідношення вугілля марки Г і Ж у закуповуваній Замовником арки вугілля Г/Ж.

Замовник з цього питання пояснень не надав.

У ході розгляду зазначеного питання Колегія встановила наступне.

Згідно з додатком 3 документації конкурсних торгів Замовник планує закупити, зокрема, вугілля марки Г/Ж 13-100.

Документація конкурсних торгів не містить вимог щодо пропорцій для змішування вугілля, отже учасники можуть запропонувати вугілля марки Г/Ж (13-100) у пропорції, яку запропонує виробник цього вугілля.

Скаржник не довів та документально не підтвердив, яким чином дії Замовника в частині не зазначення у Документації вимог щодо пропорцій для змішування вугілля порушують його права та законні інтереси.

Таким чином, у Колегії відсутні підстави для задоволення Скарги в цій частині.

Враховуючи інформацію, наведену у мотивувальній частині цього рішення, Колегія встановила, що Замовник вчинив порушення, які можуть бути усунені шляхом зобов'язання Замовника внести зміни до документації конкурсних торгів.

Відповідно до абзаців першого та другого частини десятої статті 18 Закону за результатами розгляду скарги орган оскарження має право, зокрема, прийняти рішення про встановлення або відсутність порушення процедури закупівлі (в тому числі, порушення порядку оприлюднення або неоприлюднення інформації про державні закупівлі, передбаченої цим Законом) та про заходи, що повинні вживатися для їх усунення, зокрема зобов'язати замовника, генерального замовника повністю або частково скасувати свої рішення, надати необхідні документи, роз'яснення, усунути будь-які дискримінаційні умови (у тому числі ті, що зазначені у технічній специфікації, яка є складовою частиною документації з конкурсних торгів, кваліфікаційної документації), привести документацію конкурсних торгів (кваліфікаційну документацію, запит цінкових пропозицій) у відповідність із вимогами законодавства, або за неможливості виправити допущені порушення відмінити процедуру закупівлі.

Орган оскарження розглядає скаргу та приймає рішення в межах одержаної за скаргою інформації, виходячи з положень абзацу третього частини одинадцятої статті 18 Закону.

Наведені вище обставини свідчать про наявність підстав для задоволення Скарги частково.

Враховуючи викладене, керуючись частиною третьою статті 8 та статтею 18 Закону України "Про здійснення державних закупівель", Постійно діюча адміністративна колегія Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері державних закупівель

ПОСТАНОВИЛА:

Зобов'язати Відділ освіти Бахмацької районної державної адміністрації Чернігівської області внести зміни до документації конкурсних торгів процедури закупівлі – "код 05.10.1. Вугілля кам'яне" [оголошення № 167453, оприлюднене на веб-порталі Уповноваженого органу, бюлетень від 22.07.2015 № 298 (22.07.2015)] з метою усунення порушень, зазначених у мотивувальній частині цього рішення.

Рішення може бути оскаржене до суду у встановлений Законом строк.

Голова Колегії

А. БОВК